

Beknopte natuurtoets Landgoed Den Hoogen Gaerde Balkbrug

projectnummer: P001363

Onderwerp: Beknopte natuurtoets Landgoed Den Hoogen Gaerde Balkbrug

Datum: 22-11-2022

Inleiding

KADER

De initiatiefnemer is van plan om het rijksmonument Landgoed Den Hoogen Gaerde nabij Balkbrug te verbouwen. Hiervoor wordt een ruimtelijke procedure doorlopen. Om de uitvoerbaarheid van het plan te toetsen, is een inventarisatie van natuurwaarden uitgevoerd.

Het doel van de inventarisatie is om na te gaan of aanvullend onderzoek in het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb)¹ of het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid noodzakelijk is. Naast het raadplegen van bronnen is het projectgebied ten behoeve van de natuurtoets 26 augustus 2022 bezocht door een ecoloog van BügelHajema Adviseurs. De weersomstandigheden tijdens het veldbezoek waren: zwaar bewolkt, overwegend droog met een korte bui, circa 20°C en een zwakke wind.

PROJECTGEBIED EN PLANNEN

Het projectgebied ligt aan de Lutten Oever 7 ten noorden van Balkbrug (figuur 1). Het wordt begrensd door de Lutten Oever in het noordoosten, een boerderij in het zuidoosten en een bosschage in het zuidwesten. Ten westen en zuiden van het projectgebied liggen weilanden.

Het projectgebied bestaat uit de woonboerderij met schuur en enkele bijgebouwen (figuur 1). De woonboerderij (nummer 1) is opgetrokken uit bakstenen met een rieten dak en aan de noordwestzijde een klein stuk plat dak. De aangrenzende schuur (nummer 2) is eveneens opgetrokken uit bakstenen met grotendeels houten en rieten gevelbekleding en een rieten dak. Aan de oostelijke kopse kant van het dak zit een dakraam met een uilengat. Direct ten oosten van woonboerderij staat een klein melkhuis (nummer 3) van baksteen met een dakpannen zadeldak. Ten westen van de woonboerderij staat het voormalige jachthuis (nummer 4) en ten zuidoosten een voormalige schuur (nummer 5). Beide gebouwen zijn opgetrokken uit baksteen met houten

¹ De Wet natuurbescherming is op 1 januari 2017 in werking getreden en betreft zowel soortenbescherming als bescherming van (Europese) natuurgebieden.

gevelbetimmering en rieten schilddaken. Ten zuidwesten staan een houten schuur (nummer 6) en een voormalige wagenschuur (nummer 7). Allebei de schuren zijn opgetrokken uit hout met pannen zadeldaken.

Rondom de bebouwing is voornamelijk gazon en tuinbeplanting aanwezig. Ten noordoosten van de woonboerderij staat een kleine boomgaard met appel- en perenbomen. Langs de randen van het projectgebied zijn enkele hagen, struweel en bomen aanwezig. Ten zuidwesten van de woonboerderij ligt een grote vijver met siervissen.



Figuur 1. Locatie van het projectgebied (rood). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl



Foto's 1 t/m 6. Impressie van het projectgebied op 26 augustus 2022. Linksboven de woonboerderij gezien vanuit het westen (nummer 1). Rechtsboven de woonboerderij gezien vanuit het zuiden (nummer 1). Links midden het aanzicht op de schuur grenzend aan de woonboerderij (nummer 2). Rechts midden het jachthuis vanuit het zuiden gezien (nummer 4). Linksonder de voormalige schuur ten zuidoosten van de woonboerderij (nummer 5). Rechtsonder de oostelijke houten kapschuur ten zuiden van de woonboerderij (nummer 6).



Foto's 7 t/m 10. Impressie van het projectgebied op 26 augustus 2022. Linksboven het gazon langs de oprit in het noorden van het projectgebied. Rechtsboven de appel- en perenboomgaard in het oosten van het projectgebied. Linksonder de grote vijver in het zuidwesten van het projectgebied. Rechtsonder het struweel langs de zuidwestelijke rand van het projectgebied.

De plannen bestaan uit het verbouwen van de woonboerderij (nummer 1), de aangrenzende schuur (nummer 2) en de houten schuur en wagenschuur ten zuiden van de boerderij (nummers 6 en 7). In de aangrenzende schuur, de houten schuur en de wagenschuur wordt leefruimte gecreëerd. Ook worden in de daken van de woonboerderij en de aangrenzende schuur grote ramen gemaakt. Voor de plannen zullen dan ook delen van de bestaande bebouwing worden gesloopt en vervangen. Aan het melkhuysje (nummer 3), het jachthuis (nummer 4) en de schuur ten zuidoosten van de woonboerderij (nummer 5) zullen geen werkzaamheden worden verricht. In het noorden van het projectgebied worden 15 parkeerplaatsen gerealiseerd door middel van grasstenen op het gazon ten westen van de oprit. De vegetatie en bomen binnen het projectgebied blijven behouden. Ook de vijver blijft ongemoeid.

Soortenbescherming

Onderdeel van de Wnb is soortenbescherming van planten en dieren. Dit betreffen:

- alle van nature in Nederland in het wild voorkomende vogels die vallen onder de Vogelrichtlijn (Wnb art. 3.1-3.4);
- dier- en plantensoorten die beschermd zijn op grond van de Habitatrichtlijn en de verdragen van Bern en Bonn (Wnb art. 3.5-3.9);
- nationaal beschermde dier- en plantensoorten genoemd in de bijlage van de wet (Wnb art. 3.10-3.11).

Van deze laatst genoemde groep beschermde soorten mogen provincies een zogenaamde 'lijst met vrijstellingen' opstellen (Wnb art. 3.11). Voor de soorten op deze lijst geldt een vrijstelling van de verboden genoemd in art. 3.10 eerste lid van de Wnb.

INVENTARISATIE

Uit het raadplegen van gegevens van de laatste vijf jaar in de Nationale Databank Flora en Fauna² (NDFF © 24 augustus 2022) blijkt dat in de directe omgeving (0 – 1 kilometer) van het projectgebied diverse beschermde dier- en plantensoorten bekend zijn. Het betreft vogels met jaarrond beschermde nesten, zoogdieren, amfibieën, reptielen, dagvlinders en vaatplanten.

Het grootste deel van het projectgebied bestaat uit een gazon van Engels raaigras met enkele algemene plantensoorten, zoals paardenbloem, madelief en smalle weegbree. Langs de noordgrens van het projectgebied staat een beukenhaag en langs de zuidoostgrens een meidoornhaag. Het struweel langs de overige randen van het projectgebied bestaat onder andere uit varens, rhododendrons en bramenstruiken. In en om de vijver was tijdens het veldbezoek voornamelijk tuinbeplanting, lelies, waterpest en kroos aanwezig. Opgaande begroeiing langs de randen van het projectgebied bestaat onder andere uit zomereik en ruwe berk. De aanwezige soorten in het projectgebied duiden op voedselrijke omstandigheden.

De beschermde plantensoorten roggelelie en drijvende waterweegbree zijn bekend vanuit de directe omgeving van het projectgebied. Geschikt habitat voor roggelelie, zoals kalkarme akkers, zijn in het projectgebied niet aanwezig. Ook is geschikt habitat voor drijvende waterweegbree, zoals helder en voedselarm tot matig voedselrijk water, niet in het projectgebied aanwezig. De aanwezige begroeiing in de vijver, zoals waterpest en de aanwezige algen duiden op voedselrijke tot zeer voedselrijke omstandigheden. Gezien de terreingesteldheid, het aanwezige habitat en de voedselrijkdom zijn deze en andere beschermde plantensoorten niet in het projectgebied te verwachten.

² De NDFF is de meest omvangrijke landelijke informatiebron van verspreidingsgegevens en bevat betrouwbare waarnemingen van planten en dieren in Nederland. Nieuwe gegevens worden met regelmaat toegevoegd. Alle gegevens in de NDFF zijn door soortexperts gevalideerd.

In de directe omgeving van het projectgebied zijn enkele gebouwbewonende vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten bekend, zoals huismus, gierzwaluw, kerkuil en steenuil (NDFF).

De woonboerderij, aangrenzende schuur, het jachthuis en de zuidoostelijke schuur hebben rieten daken, waaronder geen ruimtes aanwezig zijn waarin gierzwaluw kan broeden. De houten schuur, de wagenschuur en het melkhuisje hebben pannendaken. Het pannendak van de wagenschuur (nummer 7) bestaat uit dakpannen op houten latten, waardoor hieronder geen besloten ruimtes voor gierzwaluw aanwezig zijn onder de dakpannen. Het melkhuisje (nummer 3) beschikt niet over kantpannen en de nokpannen zijn strak afgesloten, waardoor gierzwaluw geen toegang heeft tot ruimtes onder de pannen. Onder de nokpannen van de houten schuur (nummer 6) zitten wel openingen die gierzwaluw toegang bieden tot ruimtes onder de dakpannen. Echter is de houten schuur, door de lage hoogte van de nokpannen (ongeveer 3 meter) en de omringende bomen, slechts marginaal geschikt voor gierzwaluw om in te broeden. Daarnaast broedt gierzwaluw vrijwel alleen in grotere dorpen (>2.000 inwoners) en steden³. Binnen het projectgebied zijn verder geen broedmogelijkheden voor gierzwaluw aanwezig en het projectgebied is omringd door land voor agrarisch gebruik. Hierdoor worden nesten van gierzwaluw niet in het projectgebied verwacht.

Tijdens het veldbezoek zijn geen huismussen waargenomen in het projectgebied. Onder het rieten dak van de woonboerderij, aangrenzende schuur, jachthuisje en de zuidoostelijke schuur zijn geen besloten ruimtes aanwezig. Onder de dakpannen van de wagenschuur zijn eveneens geen besloten ruimtes aanwezig. Het dak van het melkschuurtje is ook voor huismus niet toegankelijk doordat de nokpannen zijn afgedicht en er geen dakgoot aanwezig is. Ruimtes onder het pannendak van de houten schuur zijn voor huismus wel toegankelijk via de nokpannen en de dakgoot. Hierdoor kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van huismus in de houten schuur in het projectgebied niet worden uitgesloten.

De aangrenzende schuur (nummer 2) is toegankelijk voor kerkuil en steenuil via het uilengat in het uilenbord (foto 11). Aansluitend aan de binnenzijde van het uilengat is een houten box opgehangen (foto 12). In de schuur zijn geen krijtstrepen, veren of braakballen waargenomen. Via een lage doorgang biedt de zolder van de schuur ook toegang tot de zolder van de woonboerderij. Op deze zolder zijn weliswaar uitwerpselen van vogels waargenomen, maar ook geen braakballen, veren of krijtstrepen van steenuil of kerkuil. De zolder van de woonboerderij was gedurende de winter van 2021-2022 toegankelijk voor vogels via een gat in het dak, dat in het voorjaar van 2022 is gedicht. Tijdens het veldbezoek was de zolder van de woonboerderij alleen toegankelijk via een kleine doorgang op de zolder van de aangrenzende schuur. Door de afwezigheid van sporen in de aangrenzende schuur en op de zolder, worden op de zolder of in de schuur geen roest- of

³ BIJ12 Kennisdocument 'Gierzwaluw *Apus apus*', versie 1.0, juli 2017

nestplekken van steenuil of kerkuil verwacht. Mogelijk kunnen kerkuil of steenuil wel een nestplek hebben in de opgehangen houten (nest)box voor het uilengat.

Door het dichte bladerdek konden niet alle bomen langs het projectgebied volledig geïnspecteerd worden op nesten van boombewonende vogels, zoals de uit de omgeving bekende buizerd, ransuil en sperwer (NDFF). Hierdoor kan de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van boombewonende soorten, zoals buizerd, ransuil of sperwer, in de bomen langs het projectgebied nog niet worden uitgesloten.



Foto's 11 en 12. Links het uilengat in de oostelijke kopse kant van de aangrenzende schuur. Rechts de houten box aan de binnenzijde van het uilengat.

Door het dichte bladerdek konden niet alle bomen in het projectgebied volledig worden geïnspecteerd op scheuren of holtes. Desondanks is in de boom direct ten zuidwesten van de houten schuur een holte waargenomen die een geschikte verblijfplaats kan vormen voor boombewonende vleermuizen, zoals de uit de omgeving bekende rosse vleermuis of ruige dwergvleermuis (NDFF). Hierdoor kunnen beschermde verblijfplaatsen van vleermuizen in de bomen in het projectgebied niet worden uitgesloten.

Onder de daken van de woonboerderij, aangrenzende schuur, jachthuisje, zuidoostelijke schuur en wagenschuur zijn geen besloten ruimtes aanwezig waarin vleermuizen een verblijf kunnen hebben. De houten gevelbetimmering van de aangrenzende schuur, het jachthuisje en de zuidoostelijke schuur is strak afgewerkt waardoor geen openingen of ruimtes aanwezig zijn voor vleermuisverblijfplaatsen. Hierdoor worden in de aangrenzende schuur, het jachthuisje, de zuidoostelijke schuur en de wagenschuur geen vleermuisverblijfplaatsen verwacht.

Aan de noordwestzijde van de woonboerderij is een klein stuk plat dak met houten boeiboorden. Tussen deze boeiboorden en de muur zijn kieren aanwezig die vleermuizen toegang bieden tot

geschikte ruimtes achter de boeiboorden. Ook kunnen vleermuizen verblijven hebben onder de dakpannen van het melkhuisje die toegankelijk zijn via kieren tussen de pannen. Daarnaast zijn ruimtes onder de dakpannen van de houten schuur toegankelijk voor vleermuizen via de openingen onder de nokpannen. Hierdoor kunnen vleermuisverblijfplaatsen niet worden uitgesloten in de woonboerderij, het melkhuisje en de houten schuur.

Ook kunnen gewone grootoorvleermuizen verblijven hebben in zolders, (vee)stallen en schuren. Gewone grootoorvleermuizen zijn binnen een straal van 5 kilometer waargenomen bij een boerderij op circa 3 kilometer afstand (NDFF). Tijdens het veldbezoek zijn geen sporen van gewone grootoorvleermuis, zoals afgebeten vlindervleugels, op de zolders of in de aangrenzende schuur waargenomen. Hierdoor wordt gewone grootoorvleermuis niet in het projectgebied verwacht.

Het projectgebied kan onderdeel vormen van het foerageergebied van soorten als gewone dwergvleermuis, laatvlieger en ruige dwergvleermuis, die uit de directe omgeving van het projectgebied bekend zijn (NDFF). De bomenrand langs de zuidoostgrens en de noordwestgrens van het projectgebied maken onderdeel uit van een doorgaande structuur van opgaande beplanting, die dienst kan doen als essentiële vliegroute.

Het grasland in het projectgebied vormt geschikt leefgebied voor een aantal grondgebonden zoogdiersoorten, zoals de uit de omgeving bekende soorten huisspitsmuis en veldmuis (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb.

In de directe omgeving van het projectgebied is het voorkomen van de niet-vrijgestelde bunzing, das, eekhoorn, egel, steenmarter en otter bekend (NDFF). Otter wordt vanwege het ontbreken van grote wateren met rustige, beschutte oevers ook niet in het projectgebied verwacht. Het struweel langs de oostelijke, zuidelijke en westelijke grens van het projectgebied bieden geschikt leefgebied voor bunzing. Daarnaast zijn in het zuidwesten van het projectgebied takkenhopen aanwezig waarin bunzing een nest of verblijfplaats kan hebben. Hierdoor kan de aanwezigheid van bunzing in het projectgebied niet worden uitgesloten. De bomen in het zuidwesten van het projectgebied en het bosgebied ten zuidwesten van het projectgebied kunnen onderdeel uitmaken van het leefgebied van eekhoorn. Ook kan eekhoorn langs de randen van het projectgebied foerageren. Tijdens het veldbezoek konden door het dichte bladerdek niet alle bomen volledig worden geïnspecteerd op de aanwezigheid van eekhoornnesten. In de bebouwing in het projectgebied zijn geen geschikte besloten ruimtes aanwezig waar steenmarter een nest kan hebben. De zolders in de woonboerderij en aangrenzende schuur zijn kaal en beschikken niet over besloten nissen of rommelhoekjes, waar steenmarter een nest kan maken. Ook zijn tijdens het veldbezoek op de zolders of in de aangrenzende schuur geen sporen gevonden, zoals uitwerpselen, afgebeten veren of andere prooi-resten. Steenmarter kan wel incidenteel in het struweel langs de randen van het projectgebied foerageren. Het struweel langs de randen van het projectgebied vormt geschikt leefgebied voor egel. Daarnaast kan egel in de strooisellaag en de takkenhopen in het zuidwesten van het projectgebied

verblijfplaatsen hebben. Hierdoor kan de aanwezigheid van egel in het projectgebied niet worden uitgesloten.

De vijver vormt geschikt biotoop voor enkele algemene amfibieënsoorten, zoals gewone pad, bruine kikker en kleine watersalamander (NDFF). Voor deze soorten geldt in de provincie Overijssel een vrijstelling van de verbodsartikelen van de Wnb. In de omgeving van het projectgebied zijn heikikker en poelkikker waargenomen (NDFF). Geschikt voortplantingswater voor heikikker, zoals kleine, voedselarme wateren in heide- of veengebieden, is niet in het projectgebied aanwezig. De vijver met zijn begroeide oevers vormt voor poelkikker mogelijk wel geschikt voortplantingswater. Tijdens het veldbezoek zijn ook groene kikkers waargenomen in de vijver. De aanwezigheid van poelkikker kan hierdoor niet worden uitgesloten in de vijver in het projectgebied.

Uit de gegevens van de NDFF komen de reptielensoorten adder en levenbarende hagedis naar voren. Geschikt leefgebied voor levendbarende hagedis, zoals vochtige, dichtbegroeide heide met geschikte zonplekken, is niet in het projectgebied aanwezig. Ook voor adder ontbreekt geschikt leefgebied, zoals hoge zandgronden of heidegebied met een rijke vegetatiestructuur. De aanwezigheid van levendbarende hagedis en adder in het projectgebied kan hierdoor worden uitgesloten.

De dagvlindersoorten grote vos en zilveren maan zijn uit de directe omgeving bekend (NDFF). Geschikte waardplanten voor grote vos, zoals iep, zoete kers of wilg zijn niet aanwezig in het projectgebied. Ook ontbreken geschikte overwinteringsplekken, zoals holle bomen. Aanwezigheid van grote vos in het projectgebied kan dan ook worden uitgesloten. Zilveren maan is aangewezen op natte, schrale graslanden, wat niet in het projectgebied aanwezig is. Ook is in het projectgebied geen geschikt habitat voor de waardplanten van zilveren maan aanwezig, zoals moerasviooltje of hondsviooltje. Deze planten zijn aangewezen op voedselarme tot matig voedselarme grond, wat niet in het projectgebied aanwezig is. Hierdoor wordt zilveren maan niet in het projectgebied verwacht.

Overige beschermde soorten uit de soortgroepen vissen zijn in de directe omgeving niet bekend (NDFF). De vijver in het projectgebied biedt deze soortgroepen ook geen geschikt leefgebied. Gezien dit gegeven kan de aanwezigheid van beschermde vissen worden uitgesloten.

TOETSING

De plannen bestaan uit het verbouwen van de woonboerderij, de aangrenzende schuur, de wagenschuur en de houten schuur (nummers 1, 2, 6 en 7) en de realisatie van halfverharde parkeerplaatsen op het gazon ten westen van de inrit. Bij het verbouwen van de bebouwing gaan geen nestplaatsen van huismus, kerkuil of steenuil verloren. Alleen het dak van de houten schuur is geschikt voor huismussen om nesten te hebben en hieraan worden geen werkzaamheden meer

verricht. Om verstoring van (al dan niet broedende) huismus te voorkomen moet wel buiten de kwetsbare periode van huismus worden gewerkt, namelijk buiten de periode maart tot en met augustus of als er sprake is van een koude periode.

Ook blijft bij uitvoering van de plannen de houten box voor het uilengat, die geschikt is als nestplaats voor steenuil en kerkuil, behouden. Om verstoring van (al dan niet broedende) uilen te voorkomen moet hier buiten de kwetsbare periodes van steenuil en kerkuil (februari tot en met augustus) worden gewerkt.

Alle bomen in het projectgebied blijven bij uitvoering van de plannen behouden. Ook bij realisatie van de parkeerplaatsen op het gazon ten westen van de inrit worden alle bomen ingepast en blijven behouden. Hierdoor zullen geen jaarrond beschermde nesten van vogels zoals buizerd, ransuil of sperwer verloren gaan. Bij de werkzaamheden moet lichtuitstraling op de bomen voorkomen worden om lichtverstoring te voorkomen, bijvoorbeeld door gebruik van lichtgerichte armaturen en amberkleurige verlichting.

Als gevolg van de realisatie van de parkeerplaatsen kan een klein deel van het foerageergebied van vogels met jaarrond beschermde nesten, zoals huismus en buizerd, verloren gaan. Het gaat hierbij om hooguit een zeer klein onderdeel van het foerageergebied. Bovendien is in de directe omgeving in ruime mate alternatief en deels hoogwaardiger leefgebied voorhanden. Negatieve effecten op vogels met jaarrond beschermde nesten door verlies van foerageergebied treden niet op.

Het vernietigen of verstoren van in gebruik zijnde nesten van (algemene) vogelsoorten is bij wet verboden. Dit kan voorkomen worden door bij de planning en uitvoering van de werkzaamheden rekening te houden met het broedseizoen. Een standaardperiode voor het broedseizoen is er niet; van belang is of een broedgeval aanwezig is, ongeacht de periode. De meeste vogels broeden tussen half maart en half juli.

Als gevolg van de verbouwing gaan geen vleermuisverblijfplaatsen verloren. Alle bomen in het projectgebied blijven behouden, waardoor eventuele vleermuisverblijfplaatsen in de bomen ook ongemoeid blijven. Ook hier moet lichtverstoring voorkomen worden door gebruik van amberkleurige verlichting en lichtgerichte armaturen. Bij de verbouwing van de houten schuur vinden geen werkzaamheden plaats aan het dak. Ook zullen geen werkzaamheden worden uitgevoerd aan de boeiboorden van het platte dak van de woonboerderij of het platte dak zelf. De woonboerderij bevat geen spouwmuur en het rieten dak staat ook niet in directe verbinding met het platte dak of de boeiboorden van het platte dak. Wel zal bij de werkzaamheden rekening moeten worden gehouden dat er geen lichtuitstraling is op de boeiboorden van het platte dak of op het dak van de houten schuur.

Het projectgebied zal naar verwachting door de verbouwing niet veranderen als foerageergebied voor de te verwachten vleermuissoorten, zoals gewone dwergvleermuis en laatvlieger. Bovendien is in de directe omgeving van het projectgebied in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig. Negatieve effecten op vleermuizen door verlies van foerageergebied treden niet op.

Bij uitvoering van de plannen vinden geen veranderingen plaats in het leef- en foerageergebied van bunzing, das, eekhoorn, egel en steenmarter. Bij de verbouwing vinden geen werkzaamheden plaats aan het struweel en de bomen in het projectgebied. Negatieve effecten op beschermde grondgebonden zoogdiersoorten treden niet op.

Er zullen geen werkzaamheden uitgevoerd worden aan de vijver en vegetatie in het projectgebied. Hierdoor kunnen negatieve effecten op poelkikker worden uitgesloten.

Als gevolg van de ontwikkelingen kunnen enkele verblijfplaatsen van algemene zoogdiersoorten worden verstoord en vernietigd. Ook kunnen hierbij enkele exemplaren worden gedood. De te verwachten algemene soorten worden niet in hun voortbestaan bedreigd en vallen in de vrijstellingsregeling bij ruimtelijke ontwikkelingen van de provincie Overijssel. Voor deze soorten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht van de Wnb.

Gebiedsbescherming

Voor onderhavig projectgebied is de volgende wet- en regelgeving op het gebied van gebiedsbescherming relevant: de Wnb en de provinciale structuurvisie en verordening.

WET NATUURBESCHERMING

In de Wnb is de bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Plannen en projecten met negatieve effecten op deze gebieden zijn vergunningsplichtig. Relevant is dat de Wnb een externe werking kent. Van externe werking is sprake als activiteiten buiten een Natura 2000-gebied van invloed zijn op de natuurwaarden in een Natura 2000-gebied.

NATUURNETWERK NEDERLAND

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN), voorheen Ecologische Hoofdstructuur (EHS) genoemd, is een samenhangend netwerk van bestaande en nog te ontwikkelen belangrijke natuurgebieden in Nederland. Dit netwerk moet voldoende robuust zijn voor een duurzame verbetering van de omstandigheden voor de wilde flora en fauna en voor natuurlijke leefgemeenschappen. Het NNN is als beleidsdoel opgenomen in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De provincies zijn

verantwoordelijk voor de begrenzing, ontwikkeling en bescherming van het NNN. De begrenzing en ruimtelijke bescherming van het NNN is voor provincie Overijssel uitgewerkt in de Omgevingsvisie Overijssel en de bijbehorende Omgevingsverordening Overijssel 2017 (geconsolideerd op 21 juni 2022). Het NNN in Overijssel kent geen externe werking.

INVENTARISATIE

Het projectgebied ligt circa 14 kilometer ten noorden van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'. De bomen langs de zuidwestgrens van het projectgebied maken onderdeel uit van het NNN gebied Reestdal (figuur 2).

TOETSING NATURA 2000

Het projectgebied ligt op ruime afstand van het Natura 2000-gebied 'Vecht- en Beneden-Reggegebied'. Hierdoor zijn in potentie alleen effecten door externe werking mogelijk. Het projectgebied is gescheiden van het Natura 2000-gebied door de bebouwing van onder andere Balkbrug en Ommen, wegen, bosgebied en agrarisch gebied. Gezien de afstand tot het Natura 2000-gebied, de inrichting van het tussenliggende gebied en de aard van het plan, kan een toename van verstoring door geluid, verlichting of optische verstoring worden uitgesloten.

Een eventuele toename van stikstofdepositie als gevolg van bouwwerkzaamheden in de aanlegfase is sinds 2 november 2022 niet langer vrijgesteld van vergunningsplicht. De omvang van de ontwikkeling is echter zeer beperkt en op ruime afstand tot de dichtstbijzijnde stikstofgevoelige habitattypen (circa 14 kilometer). Hierdoor wordt geen toename van stikstofdepositie boven 0.00 mol N/ha/jaar in stikstofgevoelige habitattypen van Natura 2000-gebieden in de gebruiksfase verwacht.

TOETSING NATUURNETWERK NEDERLAND

Delen van het projectgebied liggen in het NNN en hebben het beheertype N15.02 Dennen-, eiken- en beukenbos (figuur 2). Volgens artikel 2.7.3 lid 4 van de Omgevingsverordening Overijssel 2017, mag een ruimtelijk plan in het NNN niet leiden tot een significante vermindering van de oppervlakte van die gebieden of de samenhang tussen die gebieden of tot een significantie aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN.



Figuur 2. Locatie van het projectgebied (rood) en het NNN (groen). Bron kaartondergrond: www.ruimtelijkeplannen.nl

Voor de plannen wordt alleen bestaande bebouwing verbouwd en worden in het noorden van het projectgebied parkeerplaatsen gerealiseerd door middel van grasstenen. Er vinden langs de zuidwestelijke rand van het projectgebied geen werkzaamheden plaats in het NNN en de samenhang, wezenlijke kenmerken en waarden en het oppervlakte van het NNN worden dan ook niet aangetast. Negatieve effecten op het NNN kunnen hierdoor worden uitgesloten.

Beschermde houtopstanden

De Wet natuurbescherming beschermt bos van minimaal 1.000 m² en bomenrijen van minimaal 21 bomen gelegen buiten de bebouwde kom.

INVENTARISATIE EN CONCLUSIE

In het projectgebied zijn beschermde houtopstanden aanwezig. De bomen in het projectgebied blijven echter behouden en worden niet gekapt. Het indienen van een kapmelding bij de provincie Overijssel is niet nodig.

Conclusie

Voor dit plan is op 26 augustus 2022 een veldbezoek uitgevoerd en daarnaast zijn verspreidingsgegevens van beschermde soorten in en om het projectgebied uit de NDFF geraadpleegd. Het veldbezoek en de verspreidingsgegevens geven voldoende beeld van de natuurwaarden in het gebied om de toetsing aan de Wnb op te baseren.

Uit de toetsing komt naar voren dat als gevolg van de plannen geen jaarrond beschermde nesten van vogels, verblijfplaatsen van vleermuizen en leef- of foerageergebied van beschermde grondgebonden zoogdieren en amfibieën verloren gaan. Het aanvragen van een ontheffing van de Wnb is niet nodig. Wel moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met de kwetsbare periodes van huismus, kerkuil, steenuil. Voor de houten schuur houdt dit in dat buiten de periode maart – augustus en buiten periodes met vorst moet worden gewerkt. Voor de aangrenzende schuur moet buiten de periode februari – augustus worden gewerkt. Ook moet bij de werkzaamheden lichtuitstraling op het dak van de houten schuur, het platte dak van de woonboerderij en de bomen in het projectgebied worden voorkomen, in verband met mogelijke vogelnesten en vleermuisverblijfplaatsen. Hiervoor kan bijvoorbeeld gebruik worden gemaakt van amberkleurige verlichting en lichtgerichte armaturen.

Wanneer niet volgens bovenstaande werkwijze kan worden gewerkt, is nader onderzoek en mogelijk een ontheffing van de Wnb nodig.

Verder moet bij de werkzaamheden rekening worden gehouden met het broedseizoen van algemene vogels. Dit betekent dat er bij voorkeur buiten het broedseizoen wordt gewerkt, dus buiten de periode half maart tot half juli.

Het is ook mogelijk om voor het broedseizoen te starten met de werkzaamheden en continu door te werken. Dan is het waarschijnlijk dat vogels niet in het projectgebied gaan broeden vanwege de continue verstoring.

Is de wens om de werkzaamheden in het broedseizoen te starten, dan is het nodig om het projectgebied voorafgaand aan de start te (laten) inventariseren op broedgevallen. Zijn er op dat moment vogels aan het broeden, dan kunnen de werkzaamheden pas starten als de jongen zijn uitgevlogen.

Negatieve effecten ten aanzien van in het kader van de Wnb beschermde Natura 2000-gebieden kunnen worden uitgesloten. Gezien de grote afstand tot het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied en de beperkte omvang van de ontwikkeling, achten wij een Aeries-berekening niet noodzakelijk. Het plan is niet in strijd met het provinciaal ruimtelijk natuurbeleid en leidt niet tot negatieve effecten op het NNN. Ook is het plan niet in strijd met het onderdeel houtopstanden van de Wnb.